

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2019. gada 18. decembris

Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde (NKMP) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

341. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: A.Kronbergs, J.Asaris, I.Purmale, V.Brūzis, A.Kušķis, J.Zilgalvis, J.Dambis, D.Baltiņa, A.Lapiņš

U.Bratuškins

Projektu pārstāvji:

J.Briedītis, M.Brikmane, P.Bajārs – Autoostas attīstības un rekonstrukcijas projekts;
S.Pūliņa, O.Ieviņš, R.Ramans, A.Užāne, A.Pinka – Rīgas Centrāltirgus Zivju paviljona pārbūve;
R.Bāliņa – projekts Stabu ielā 29, Rīga.

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: A.Rupenheite

Sēdi atklāj: 15.00

1.

Padomes 341. sēdes darba kārtība (pielikums nr. 1)

Padome apstiprina darba kārtību ar papildinājumu – iesniegumu par ēkas Bruņinieku ielā 14, Rīgā attīstības projektu.

2.

Padomes 342. sēde

Padomes 342. sēdi sasaukt 15. janvārī plkst. 14:00.

3.

Rīgas Centrāltirgus zivju paviljona pārbūve Centrāltirgus ielā 3 K-4, Rīgā; Iesniedzējs: Rīgas pilsētas būvvalde

---

V.Brūzis informē par iesniegumu.

Projekta pārstāvji informē par plānoto risinājumu.

U.Bratuškins uzdod jautājumu, vai iecerētais risinājums ir balstīts uz izpēti par konstruktīvo risinājumu – vai var tikt izmantotas esošās konstrukcijas, vai nepieciešami papildus balsti.

Projekta pārstāvji informē, ka, šobrīd ir izstrādāts jau 60% no būvprojekta stadijas. Jaunais plānotais otrais stāvs balstīsies uz esošajām kolonnām, bet ņemot vērā tehnisko stāvokli pārsegumiem, tie tiks mainīti, vietās, kur nepieciešams. Ir veikta tehniskā izpēte un izstrādāts konstruktīvais risinājums.

Padome diskutē ar projekta īstenotājiem par attīstības ieceres pastāvēšanas potenciālu un apmeklētāju pieaugumu. Ieceres īstenotāji informē, ka ir veikta izpēte par šādas kultūrtelpas nepieciešamību, kas apliecina attīstības potenciālu.

Padomes locekļi uzdod jautājumus par iesniegtā risinājumu saistīti ar plānoto attīstību ārpus paviljona.

Projekta pārstāvji informē, ka risinājumā tiek ievērtēti un ir saistīti ar apkārtējiem infrastruktūras projektiem.

Informē par atkritumu pārstrādes un šķirošanas risinājumiem, kas ir iekļauti projekta risinājumā.

J.Dambis: Pozitīvi, ka tiek domāts par paviljonu un ir centieni kvalitatīvi sakārtot vidi. Ja aplūko objektu kā valsts aizsargājama kultūras pieminekļa daļu, tad ideālā situācijā tas tiek saglabāts kāds tas ir. Realitātē nereti tas nav iespējams, tādēļ nepieciešams kompromiss, kas prasa zināmu iejaukšanos. Iejaukšanās pasākumiem jābūt ļoti saudzīgiem pret kultūras pieminekli, lai saglabātu tā pamata būtību. Svarīgi, lai pēc izmaiņu ieviešanas, būtu iespējams noteikt, kas ir oriģināls un kas ir no jauna pievienots kā nepieciešams objekta attīstībai. Uzskatu, ka izvēlētais paņēmieni – aizņemt centru ar apļveida

risinājumu - nav veiksmīgs konkrētajam objektam. Veiksmīgāks būtu risinājums bez šāda veidojuma. Daudz ir diskutēts par telpas otrā līmeņa izbūvi pa perimetru - šis risinājums ir pārdomāts, tomēr noapaļotie stūri rada svešuma iespaidu objektā. Iejaukšanās ir iespējama un atbalstāma tik tālu, cik tā padara veiksmīgāku objekta funkcionēšanu, tomēr uzmanīgi jāseko līdzi, lai arhitektūras formās un materiāla izvēlē būtu vienkāršība un augsta dizaina elegance. Uzskatu, ka piedāvātais risinājums nesniedz šādu pienesumu objektam. Neatbalstu konkrēto iesniegto risinājumu.

A.Lapiņš: Sākotnēji projekts šķiet vienkāršs, tomēr, uzklusot paskaidrojumus, redzams, ka risinājums ir pārdomāts. Piekrītu par centrālās daļas funkcijas neizprotamību – cilvēku plūsma nav pārliecinoša. Nav skaidrs balkona izvēršanas pamatojums. Nepieciešams saglabāt apjoma iekšējās arhitektūras nolasišanas iespēju.

A.Kušķis: No pilsētas plānošanas viedokļa, attīstības virziens ir svarīgs un atbalstāms. Jāatrod kompromiss līdz galam konkrētās formās. Piekrītu, ka otrais stāvs ir izmantojams un to nepieciešams darīt, jo minētās izmantošanas funkcijas var tikt īstenotas. Ieteikums pārdomāt ieceri par centrālo objektu – saglabāt akvāriju pirmajā stāvā, kas tādējādi arī pamatotu otrā stāva risinājumu. Atbalstāma reklāmas izvietošanas kopējā koncepcija. Aicinājums izvērtēt un ņemt vērā kļūdas, kas tika pieļautas pārējo divu paviljonu rekonstrukcijā – letes augstums, cilvēku plūsmas organizēšanu un citas. Kopumā atbalstu ieceres virzību, tehniskās detaļas vēl izstrādājam.

V.Brūzis: uzskatu, ka iesniegtais risinājums ir scenogrāfisks. Svarīgi pārdomāt risinājuma ilgtspēju, kāds būs telpas papildījums un pieprasījums. Tādēļ ir svarīga izpēte pirms ieceres īstenošanas. Kopumā atbalstu J.Dambja pausto viedokli.

U.Bratuškins: projektu pārstāvju sniegtā prezentācija sniedza daudz ideju, kurās ir vērts ieklausīties. Autora iecere ir ar galeriju sakārtot šobrīd esošo haotisko vidi, kas radusies dažādu pārveidojumu rezultātā, piešķirot šiem elementiem zināmu organizācijas principu. Vizuālās telpas konsekventa sakārtošana, īstenojot vienotu vizuālās reklāmas un informācijas politiku, arī ir atbalstāma. Ir objektīvs pamats izmaiņām šajā vidē, lai tirgus halle kopumā iegūtu viengabalaināku un mūsdienīgāku akcentējumu, vienlaikus respektējot vēsturiskās vērtības. Tomēr diskutabla šajā pieteikumā ir funkcionalitāte, piemēram, plūsmas organizēšana, kurai jābūt ne tikai vienā virzienā, bet ieviešot arī iespēju uziet un nokāpt sānu pusēs. Centra objekts ir diskutabls un, ja bez tā varētu iztikt, tad kopējā koncepcija nezaudētu savu nozīmi. Netika sniegta informācija par palīgtelpām ēdiena gatavošanai un citām funkcijām. Ieteikums atbalstīt telpiskās vides sakārtošanu funkcionālā un estētiskā kvalitātē, maksimāli respektējot vēsturisko vidi un atsakoties no uzslāņojumiem, bez kuriem var iztikt, un nodrošinot sasniedzamo rezultātu vides kvalitātes uzlabošanai.

J.Asaris: atbalstu pirmā līmeņa risinājumus un risinājumus attiecībā uz perimetru un izmantošanu.

D.Baltiņa: pārdomāts un ar rūpīgu pieeju izstrādāts risinājums sarežģītajam piemineklim. Saprātīgi un ilgtspējīgi domāts, kā panākt kvalitatīvu rezultātu. Kopumā risinājumi ir atbalstāmi, bet augšējais balkons varētu būt šaurāks, kā arī vides objekts nav nepieciešams. Piesardzīga attieksme par interaktīviem paneļiem, jo to pārmērīga izmantošana var kaitēt objektam.

Projekta pārstāvis informē, ka balkona platums ir izvēlēts noteiktajā platumā nolūkā nosegt tirdzniecības vietas, lai no augšas nevarētu kaut kas iekrist tirdzniecības zonā.

A.Kronbergs: kopumā pozitīva projekta attīstība. Ja infrastruktūra sakārtojas, tad vide piepildās, jo pievilcīga vide piesaista apmeklētājus. Vēlēšanās paplašināt tirgus telpu funkcionāli ir ļoti atbalstāma – tajā skaitā iekļaujot izglītības un informatīvas aktivitātes.

Vidus elementa veidošanas vēlme ir saprotama – interešu punkts, kas pievilina apmeklētājus ar citādu formu un funkciju. Ideja meklēt funkcionalitātes paplašināšanu ir pamatota. Tomēr kopumā neatbalstu tieši šādu risinājumu, kā piemērotu šai vietai.

Projekts varētu būt askētiskāks – izvairīties no formām, kuras nav iederīgas un pārāk atšķirīgas esošajam kontekstam, lai neradītu sajūtas, kuras konkurē ar esošo Centrāltirgus tēlu ar vēsturi par ceļinieku angāriem.

Padome un iesniedzējs, ņemot vērā projektētāja viedokli, secina, ka notikusi konsultācija par iesniegto risinājumu un balsojums netiek veikts. Projektētājs pārstrādās risinājumu, ņemot vērā izteiktos viedokļus, un iesniegs izskatīt atkārtoti.

4.

Daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas ar komercplatībām Lauku ielā 14, Rīgā jaunbūve; Iesniedzējs: Rīgas pilsētas būvvalde

V.Brūzis informē par iesniegumu. Būvvalde ir izskatījusi un atbalsta iesniegto risinājumu, tajā skaitā ēkas augstumu. Projektētāja informē par risinājumu.

A.Kušķis: Saskaņā ar Rīgas vēsturiskā centra un aizsardzības zonas teritorijas plānojumu, šeit ir kultūrvēsturiski nozīmīga

autentiska pilsētvides teritorija. Zonas noteikumi nosaka ievērot jumta formu un augstumu. Uzskatu, ka ēka ir vienu līmeni par augstu, lai gan tas vēl varētu tikt izvērtēts, jo visā ielas frontē šobrīd nav vienāds apbūves augstums.

J.Dambis citē Ministru kabineta noteikumu Nr. 127 "Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības noteikumi" 7.6.2.punktu: nav pieļaujama tādu ēku būvniecība, kas ārējo izmēru vai būvapjoma ziņā izteikti kontrastē ar vēsturisko ēku apjomiem;

7.6.3. punkts nosaka, ka, projektējot jaunu apbūvi, saglabājams apkārtējās vēsturiskās apbūves mērogs, raksturs, proporciju sistēma un respektējami tradicionālie materiāli

7.6.1.punkts nosaka, ka starp kultūrvēsturiski unikālām, ļoti vērtīgām un vērtīgām ēkām, projektējot jaunu apbūvi, pilsētvīdē saglabājams vēsturiskās apbūves mērogs un tradicionālā ielu un laukumu telpas ainava.

Uzskatu, ka iesniegtais piedāvājums savos apjomos kontrastē ar apkārtējo vidi. Ēka ir pārāk augsta un nav atbilstoša esošajam vides mērogam. Lai gan tālāk no ēkas ir arī augstāka apbūve, tomēr iesniegtā risinājuma kontekstā jāvērtē esošā vide.

A.Lapiņš: Lauku iela šajā vietā ir īpašā situācijā tieši dēļ paaugstinātās ielas. Līdz ar to ēka tiek paaugstināta. Lauku ielā apbūves mērogs nav vienmērīgs, uzskatu, ka autori ir veiksmīgi veidojuši apjomu un atbalstu risinājumu.

U.Bratuškins: Dažādas apbūves artikulācijas nav raksturīgas šai videi – balkoni, izbūves, apdare un tamlīdzīgi. Līdz ar to ēkas tīrā arhitektūra tiek nonivelēta un tā kļūst līdzīga jebkurai citai ēkai.

Balkoni ielas pusē. vērsti pret Ziemeļrietumiem, nav kvalitatīvi dēļ sava novietojuma un izsauļojuma. Ja ir vēlme izvērst detalizētu fasādi, to var darīt pagalma pusē, kas vērsta uz citu debess pusi, tādējādi sniegtu lielāku kvalitāti un pienesumu, savukārt ielas telpu akcentēt ar mazāk uzkrītošiem paņēmieniem.

I.Purmale: risinājums ir atbalstīts būvvaldē kā labākais no izstrādātajiem, tomēr uzskatu, ka jāpiestrādā vēl pie fasāžu risinājumiem, jo īpaši pie pagalma fasādes, kas šobrīd ir ļoti vienkāršota.

A.Kronbergs: uzskatu, ka iesniegtais risinājums ir atbalstāms var būt pamats projekta turpmākajai attīstībai.

Padome balso par lēmumu: Padome atbalsta iesniegto daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas ar komercplatībām Lauku ielā 14, Rīgā jaunbūves risinājumu turpmākajai attīstībai.

Par: 5 - A.Kronbergs, I.Purmale, V.Brūzis, J.Zilgalvis, A.Lapiņš;

Pret: 0;

Atturas: 4 – J.Dambis, D.Baltiņa, A.Kušķis, J.Asaris.

Padomes lēmums: Atbalstīt iesniegto daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas ar komercplatībām Lauku ielā 14, Rīgā jaunbūves risinājumu turpmākajai attīstībai.

5.

Bēniņu izbūve par dzīvokļiem Stabu ielā 29, Rīgā (papildus informācija saskaņā ar 02.10.2019. RVC SAP lēmumu)

J.Asaris informē par iesniegumu.

Projekta pārstāve informē par risinājumu.

Padome konstatē, ka plānotais ēkas augstums neatbilst apbūves noteikumiem galvenās dzegas augstumam 21,3 m – sasniedzot 22,7 m.

D.Baltiņa: Uzskatu, ka šāda veida jumta pacelšana, nolūkā paplašināt apdzīvojamās telpas, nav pieļaujama Rīgas vēsturiskajā centrā. Risinājums nav atbalstāms, turklāt izmaiņas būs uztveramas publiskajā ārtelpā no abām pusēm.

J.Dambis: Ja iecere paredz jumta ainavas sakārtošanu, vai iepriekš bijuši pārveidojumi, kas nav kvalitatīvi, tādā gadījumā izmaiņas ir pieļaujamas. Iesniegtajā risinājumā nav šāda pamatojuma. Ēka ir kultūrvēsturiski vērtīga, līdz ar to priekšlikums nav atbalstāms.

V.Brūzis: risinājums ir jākorrigē atbilstoši apbūves noteikumiem.

Padome balso par lēmumu: Padome atbalsta iesniegto bēniņu izbūves par dzīvokļiem Stabu ielā 29, Rīgā risinājumu.

Par: 0;

Pret: 7 - A.Kronbergs, J.Asaris, I.Purmale, V.Brūzis, A.Kušķis, J.Dambis, D.Baltiņa;

Atturas: 2 - A.Lapiņš, J.Zilgalvis.

Padomes lēmums: Padome neatbalsta iesniegto bēniņu izbūves par dzīvokļiem Stabu ielā 29, Rīgā risinājumu.

6.

Autoostas ēkas pārbūve un viesnīcas ēkas jaunbūve Prāgas ielā 1, Rīgā; Iesniedzējs: OUTFBOX Architecture,

---

P.Bajārs informē par risinājumu un projekta attīstības gaitu.

D.Baltiņa uzdod jautājumu par ēkas augstumu.

P.Bajārs informē, ka ēkas augstums veidots atbilstoši atļautajam augstumam – 24 m. Sniedz vizuālās ietekmes analīzi, kas apliecina, ka apjoms nav uztverams no normatīvajos aktos noteiktajiem skatupunktiem, vienīgais skatā no Vaļņu ielas tas ir uztverams, taču īpaši vasarā dēļ esoša koka, ēkas apjoms daļēji tiek aizsegts.

Autoostas valde un padome ir gatava izmantot telpu zem estakādes autoostas darbības vajadzībām, tā vietā atkāpjoties no kanāla, lai veidotu publisku kanālmalas promenādi.

D.Baltiņa izsaka bažas, ka viesnīcas identitāte pārmāks autoostas identitāti, īpaši skatā no Vecrīgas. Rīgā ir daudz masveida būves, uz kurām izvietoti viesnīcu zīmoli. Tādēļ aicinu pielīdzināt viesnīcas apjomu otram apjomam, lai tas nebūtu pārmācošs. Mulsinoša ir ieeja autoostā caur viesnīcu. Milzīga apjoma viesnīca nav pārliecinoša un nav atbalstāma.

P.Bajārs informē par Kauņas autoostas pārbūves risinājumu, kurā komercfunkcija apvienota ar autoostu, tādējādi risinot attīstības iespējas, atsaucoties uz apmeklētāju pieprasījumu. Kauņas piemērs uzskatāms kā veiksmīgs funkciju saplūšanas piemērs, kas sniedz iespēju ģenerēt komercfunkcijas un iegūt līdzekļus kvalitatīvai attīstībai.

A.Kušķis vērš uzmanību uz nepieciešamām noteikumu izmaiņām. Atbilstoši spēkā esošajiem noteikumiem, papildfunkcijas autoostā kā publiskās apbūves teritorijā nedrīkst pārsniegt 30 %. Šobrīd izskatās, ka risinājumā ir lielāks šīs funkcijas apjoms. Iespējams virzīt projektu turpmākajai attīstībai, tomēr to nevarēs saskaņot, kamēr nav apstiprināts Rail Baltica lokālplānojums. Piedāvājums ir interesants un labs. Izsaka nožēlu, ka nav iespējams saglabāt vēsturisko foajē telpu.

Autoostas pārstāve informē, ka risinājums tiktu īstenots tikai par akcionāru privātajiem līdzekļiem.

Viesnīcu konsultanti ir ieteikuši vēlamu viesnīcas apjomu, ņemot vērā, ka Rīgā viesnīcu joprojām pietrūkst.

Būtiski, ka autoosta savā attīstībā nevar gaidīt, kamēr tiks izstrādāts lokālplānojums. Jau pagājušajā gadā tika solīts, ka lokālplānojums tiks izstrādāts, tomēr šis termiņš jau ir pagājis.

Informē, ka notiek cieša sadarbība ar Rail Baltica projekta izstrādātājiem.

Padome diskutē par telpas zem dzelzceļa estakādes izmantošanu daļēji autoostas vajadzībām. Svarīgi definēt, kāda daļa no šīs telpas tiks izmantota autoostas vajadzībām un citai attīstībai, kas ir lokālplānojuma uzdevums.

J.Dambis: projekta virzība ir skaidra. Kopumā piedāvātā arhitektūra ir laba, demonstrējot stila tīrību un kvalitatīvu dizainu. Satraucošākais ir jaunā apjoma vizuālā ietekme, jo plānotais apjoms ir ļoti liels, tas ir plānots pat lielāks nekā esošais apjoms, tādēļ svarīgi apzināties, kādu iespaidu tas radīs pilsētvidē. Nepieciešama ļoti rūpīga analīze, lai jaunais apjoms neaizsegtu Rīgas vēsturiskā centra saglabājamo vērtību uztveri no dažādiem skatupunktiem, kā arī harmoniski iekļautos vēsturiskajā pilsētvidē. Attīstot viesnīcas darbību, jāapzinās situācija, ka nākotnē autoostas funkcija kādreiz varētu vairs nebūt šajā vietā, tad arī viesnīcai nevajadzētu šeit atrasties. Taču šobrīd viesnīcas funkcija blakus autoostai ir likumsakarīgs risinājums un atbilstošs mūsdienu prasībām par funkciju savietojumu transporta mezglos.

Nepieciešams arī kopīgs telpisks atainojums, kas sniedz iespaidu par risinājumu kontekstā arī ar dzelzceļa risinājumiem.

Projektētājs informē, ka notiek regulāras tikšanās ar Rail Baltica projekta izstrādātājiem, kuriem ir arī iesniegti autoostas risinājuma materiāli, tomēr dzelzceļa risinājuma materiāli preī nav saņemti, tādēļ šādu kopēju skatījumu arhitekts nevar sagatavot.

A.Kušķis norāda, ka zem jaunveidojamām estakādēm drīkst būt tikai iekāpšanas funkcija, pārējām funkcijām jāatrodas pašā autoostas ēkā, kurai ir iespēja vēl paplašināties 13. janvāra ielas virzienā, kā atspoguļots risinājumā. Daļā starp autoostas ēku un Kungu ielu varētu būt ažūra uzgaidīšanas vietas konstrukcija, lai pasargātu pasažierus no laikapstākļu ietekmes, kamēr tiek sagaidīts transports.

Svarīgi aplūkot, kā plānotā apbūve var tikt uztverta no dažādu ielu skatupunktiem.

A.Kronbergs: uzskatu, ka ir sasniegts labs projekta pavērsiens, kas liecina par pozitīvu attīstības gaitu. Risinājums apliecina, ka atvērums pret Kungu ielu tiks īstenots, jautājums tikai par to cik plats. Svarīgi ir pastāvēt par šo prasību. Būtiska ir autoostas labā griba izmantot telpu zem estakādes. Nākamais solis ir pašvaldības interese to īstenot un juridiski atrisināt, lai sasniegtu mērķi - integrēt Vecrīgu un kanālmalu.

Izstrādātais risinājums varētu tikt iesniegts pašvaldībai, lai tiktu ievērtēts izstrādājamā lokālplānojumā.

Jautājums tiek izskatīts kā konsultatīvs, Padomes balsojums netiek veikts.

7.

Iesniegumu par ēkas Bruņinieku ielā 14, Rīgā attīstības projektu

---

V.Brūzis informē par informāciju atbildes vēstules projektam. Padome konstatē, ka nav pamata mainīt Padomes pieņemto lēmumu. Padome vienojas sagatavot atbildi, informējot iesniedzēju atkārtoti par lēmumu. Ņemot vērā, ka Padomei nav vēl iesniegts gala risinājums par plānoto apbūvi, šobrīd nav iespējams detalizēti komentēt iesniegto attīstības vīziju, un Padome ir izteikusi savu viedokli par plānoto ieceri, cik tas iespējams.

Sēdi slēdz plkst. 18:00

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J.Asaris

J.Dambis

V.Brūzis

A.Kušķis

I.Purmale

J.Zilgalvis

A.Lapiņš

D.Baltiņa

Sēdi protokolēja

A.Rupenheite